

Oikeusministeriö
PL 25, 00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö vaalipiiriin muuttamisesta (OM/6/021/2011)

Asia: Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto koskien oikeusministeriön lausuntopyyntöä vaalipiiriin muuttamisesta

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa 22.6.2011 hallitus sitoutui muuttamaan perustuslakia siten, että vaalipiirien enimmäismääräksi Manner-Suomessa kirjataan 6 - 12. Lisäksi hallitusohjelman mukaan perustetaan poliittinen työryhmä tekemään sovittujen reunaehtojen mukainen esitys vaalipiiriin muuttamisesta siten, että vuoden 2015 eduskuntavaaleissa vaalipiirit ovat nykytilanteeseen verrattuna, suhteellisuutta selvästi parantavalla tavalla tasaisemman suuruiset.

Hallituspuolueiden puheenjohtajat sopivat 7.3.2012 vaalipiiriudistuksen toteuttamisesta niin, että suhteellisuutta parannetaan yhdistämällä nykyisistä vaalipiireistä Kymen ja Etelä-Savon vaalipiirit sekä Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan vaalipiirit. Uudistuksen jälkeen Manner-Suomen vaalipiirien lukumäärä on kaksitoista. Päätöksen perusteella oikeusministeriössä on valmisteltu ehdotus hallituksen esitykseksi vaalilain muuttamisesta.

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa ehdotuksesta hallituksen esitykseksi vaalilain muuttamiseksi. Samalla on mahdollisuus esittää näkemyksiä jatkokäsittelystä, ml. perustuslain muuttamisesta siten, että vaalipiirejä olisi vähintään kuusi ja enintään 12.

Pohjois-Pohjanmaan liitto ilmoittaa lausuntonaan seuraavaa:

Pohjois-Pohjanmaan liitto ei ota kantaa Kymen ja Etelä-Savon vaalipiirien sekä Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan vaalipiirien yhdistämiseen. Pohjois-Pohjanmaan liitto katsoo kuitenkin, että suhteellisuuden parempi toteutuminen suurempien vaalipiirien myötä on demokratian toteutumisen kannalta myönteistä.

Toisena tärkeänä näkökohtana vaalipiirejä muodostettaessa tulee ottaa huomioon erityisesti alueellinen edustavuus ja sen toteutuminen. Pohjois-Pohjanmaan liitto näkee, että **maakuntajakolaissa määritellyt maakunnat ja niiden kerrannaiset ovat oikea lähtökohta vaalipiirialueille.** Kuntien ja kansalaisten pääasiallinen yhteistoiminta-alue ylikunnallisissa suunnittelu- ja kehittämistehtävissä noudattaa maakuntarajoja. Tällä on kiinteä sidos eduskuntatyöhön ja kansanedustajien asemaan. Valtiollisissa vaaleissa valitut kansanedustajat ovat tärkeä silta maakunnista lainsäädäntöön ja toimivat tiiviissä yhteistyössä alueellisen kehityksen ja edunvalvonnan kanssa.

Nyt esillä olevan uudistuksen jälkeenkin piilevä äänikynnys jää eräissä vaalipiireissä varsin korkeaksi, näin on mm. Oulun vaalipiirin naapureissa Lapin ja Keski-Suomen vaalipiireissä. Alueellinen suuntautuneisuus ja perinteinen alueyhteistyö ovat varteenotettavia seikkoja määriteltäessä vaalipiirien rajoja. Uudistusta mahdollisesti jatkettaessa tulee tarkastella myös vaalipiirien maantieteellistä kokoa niin, ettei se muodostu liian suureksi, jolloin alueellinen edustavuus kärsii.

Uudistuksen jatkoa silmällä pitäen Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää, että **Oulun vaalipiirin olemassa olevat rajat säilytetään**. Nykyisen Oulun vaalipiirin vertausluku, paikkaluku ja piilevä äänikerroin ovat suotuisat turvaamaan poliittisen ja alueellisen suhteellisuuden toteutumisen vaalipiirissä.

Maakuntarajojen rikkominen vaalipiiriuudistuksessa vaikeuttaisi huomattavasti perinteistä ja tuloksellista maakunnan sisällä tapahtuvaa edunvalvontaa ja aluekehitystä sekä heikentäisi niiden alueiden asemaa, jotka irrotettaisiin maakuntayhteydestä.

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää, että harkittaisiin kaikkien vaalipiirien nimien muututtamista kuvaamaan selkeästi koko aluetta.

Yhteenvedona voidaan todeta, että Pohjois-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan:

- **maakuntajakolaissa määritellyt maakuntarajat ja niiden kerrannaiset ovat oikea lähtökohta vaalipiirirajoille**
- **Oulun vaalipiirin olemassa olevat maakuntarajat, Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu, tulee säilyttää.**

Oulussa 15.6.2012

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Mirja Vehkaperä
Maakuntahallituksen
puheenjohtaja

Pauli Harju
Maakuntajohtaja

